

Kto najchętniej przekazuje 1% swojego podatku na rzecz OPP?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 02, kwiecień 2013 00:00

Rafał Rudka

Odsłony: 2388

Mają wyższe wykształcenie, są zamożne i przekonane o skuteczności działań organizacji – takie osoby częściej przekazują 1% swojego podatku na rzecz OPP. Sugerują się przy tym opiniami rodziny czy znajomych. Po kilku miesiącach już jednak zapominają, kogo wspomogli. Stowarzyszenie Klon/Jawor przygląda się jednoprocentowym nawykom Polaków.

Zgodnie z informacjami Ministerstwa Finansów, 1% podatku przekazało w 2012 roku 43% osób do tego uprawnionych. Wyniki ubiegłorocznego badania Stowarzyszenia Klon/Jawor pozwalają pogłębić wiedzę na temat osób decydujących się na odpis. Zainteresowanie 1% wiąże się m.in. z wykształceniem, statusem zawodowym, miejscem zamieszkania. Osoby z wyższym wykształceniem decydują się na przekazanie części swojego podatku czterokrotnie częściej niż osoby z wykształceniem podstawowym.

Wyraźnie chęć przekazywania 1% na rzecz OPP zależy też od zamożności – mimo że podatnik przekazuje pieniądze, które i tak oddałby fiskusowi. Osoby oceniające, że wystarcza im na wszystkie wydatki, ponad dwukrotnie częściej deklarowały przekazanie 1% niż osoby, którym nie wystarcza nawet na najpilniejsze potrzeby.

– Znaczenie może mieć brak wiedzy, że 1% nie uszczupla budżetu samego podatnika – mówi Marta Gumkowska z zespołu badawczego Klon/Jawor – lub przekonanie, że jeśli kwota 1% podatku jest bardzo mała, to nie warto jej przekazywać.

Skłonność do przekazywania 1% jest też związana z opiniami na temat organizacji, poglądami dotyczącymi współdziałania, zaufaniem do innych. Osoby przekonane o skuteczności działań organizacji i wierzące, że rozwiązują one problemy społeczne, częściej niż inni przekazują 1%.

Nie mają czasu i motywacji

W odpowiedzi na pytanie o powody nieprzekazywania 1% pojawiały się bardzo różne kwestie. Blisko 25% odpowiedzi sugeruje brak zainteresowania podatników tym tematem i niewielką wagę przykładaną do kwestii 1%. Część osób tłumaczy się, że o tym zapomniało („byłem zajęty innymi sprawami i umknęło mojej uwadze”; „przeoczyłem w tym roku”; „nie wiem dlaczego zapomniałem”); inni mówią, że o tym nie pomyśleli („nie zastanawiałem się nad tym”; „nie pomyślałam o tym”), jeszcze inni wprost deklarują, że nie jest to dla nich ważne („nie zwracałem sobie tym głowy”).

Padają też deklaracje dotyczące braku czasu i wiedzy o tym, komu można przekazać 1% („nie mogłem znaleźć KRS-u”; „nie wiedziałam na kogo dać, nie znam ich numerów”).

– Wydaje się, że brak czasu i dostępu do wiedzy o OPP to mało przekonujące wytłumaczenie, jako że znalezienie danych o organizacjach pożytku publicznego nie jest ani skomplikowane ani czasochłonne – przekonuje Marta Gumkowska.

Ktoś inny wypełnia PIT

Nieco rzadziej jako uzasadnienie braku przekazania 1% respondenci wskazywali fakt, iż ich rozliczenie przygotowuje ktoś inny: przede wszystkim ZUS, ale także pracodawca, księgowa, czy nawet mąż lub żona. Ten powód ma szczególne znaczenie w przypadku emerytów – rzadko korzystają oni z możliwości odpisu 1%. Wynika to z faktu, iż standardowo zeznanie podatkowe wypełnia za nich ZUS, zaś aby odpisać 1% dla organizacji pożytku publicznego musieliby osobiście zająć się wypełnieniem zeznania.

Kto najchętniej przekazuje 1% swojego podatku na rzecz OPP?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 02, kwiecień 2013 00:00

Rafał Rudka

Odłony: 2388

Podobna jest sytuacja niektórych osób zatrudnionych w jednym miejscu pracy: w niektórych przypadkach w wypełnieniu zeznania pomaga pracodawca, zaś sam podatnik w ogóle się tym nie zajmuje.

Mówią: nie wiedzieliśmy

Kolejna grupa odpowiedzi – około 10% wszystkich – wprost wskazuje na wciąż niewystarczający poziom wiedzy na temat mechanizmu 1%. Część osób zadeklarowało, że nie wie, jak można ów 1% przekazać („nie do końca wiedziałem jak to zrobić”; „jestem za stara i nie znam się na tym”; „bo nie wiem jak to się robi”), a niektórzy w ogóle o takiej możliwości nie słyszeli („nie wiedziałem że mogę odpisać”; „nie wiedziałem że tak można”).

Nie chcemy

Są też osoby, dla których decyzja o nieprzekazywaniu 1% była zamierzona i w pełni świadoma. Część respondentów mówi o braku zaufania do organizacji („nie miałem komu przekazać, nikomu aż tak nie ufam”; „nie znam godnej, odpowiedzialnej organizacji”) oraz do samego mechanizmu („nie mam za bardzo zaufania co do tego czy moje pieniądze zostaną rzeczywiście przekazane we wskazane miejsce”). Inni nie widzą sensu („nie warto”), jednak nie uzasadniają tego szczegółowo.

Szybko zapominamy

Warto też sprawdzić, jak podejmowane są decyzje o wyborze organizacji, której podatnik przekazuje 1% swojego podatku – wyniki badania nie pozostawiają złudzeń co do ich zaangażowania: większość z nich po kilku miesiącach nawet nie pamięta, jaką organizację wskazali! Zaledwie 39% potrafiło wymienić nazwę tej organizacji, kolejne 15% nie było pewnych, zaś 44% w ogóle nie potrafiło sobie przypomnieć nazwy.

Większość z nich pamięta jednak powód, dla którego daną organizację wybrali. Najważniejszą sprawą jest dziedzina, którą zajmuje się organizacja: blisko 25% badanych deklaruje, że wybrali organizację, która zajmuje się ważnymi z ich punktu widzenia sprawami („przekonana jestem do pomocy dla dzieci”; „bo chcę pomóc i jest to ważny dla mnie problem”; „kocham zwierzęta”). Na tej podstawie trudno jednak stwierdzić, w jaki sposób dokonywano wyboru jednej, konkretnej organizacji spośród wszystkich zajmujących się daną dziedziną. Pewnych wyjaśnień dostarczają kolejne odpowiedzi respondentów.

13% osób wskazuje na znajomość osoby potrzebującej lub wiedzę na temat konkretnej potrzebującej osoby („dziecko znajomych jest chore, autystyczne”; „w tej organizacji zgłoszona jest córka znajomych”; „wybrałem na rzecz chorej dziewczynki, którą znam”). Są to podatnicy, którzy, przekazując swój 1%, prawdopodobnie wskazały cel szczegółowy – tzw. subkonto konkretnej osoby.

Kolejne częste uzasadnienie wyboru konkretnej organizacji – wskazywane przez 11% badanych – to rekomendacje znajomych lub rodziny („rodzina mnie namówiła”; „Koleżanka mi polecała ale nie pamiętam nazwy”; „księgowa mi poleciła”), którzy wpłynęli na decyzję o wyborze konkretnej OPP. Kolejne 4% mówi natomiast nie tylko o sugestiach, co raczej o prośbach płynących ze strony znajomych („znajomy prosił i dał dane”; „prośba koleżanki”). Trudno powiedzieć, jaka część podatników, którzy wybrali OPP pod wpływem sugestii lub próśb rodziny i znajomych, przekazali środki organizacjom prowadzącym subkonta osób indywidualnych, ale można przypuszczać, że w przypadku sporej części tak właśnie było.

Kto najchętniej przekazuje 1% swojego podatku na rzecz OPP?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 02, kwiecień 2013 00:00

Rafał Rudka

Odłony: 2388

Część podatników (8%) deklaruwała też, że wręcz ktoś za nich tę organizację wybrał („żona to rozlicza i ona decyduje”; „rozliczała mnie księgowa i to ona zdecydowała o wyborze”; „rozliczenie robiła mi firma księgowa i wybór pozostawiłam im”).

6% pytanych deklaruje, że o wyborze zadecydowała znajomość organizacji i lub jej potrzeb („jestem świadom jaki jest deficyt pieniędzy w szpitalu onkologicznym”; „bo to klub sportowy, w którym jest mój syn, więc go wspieram”; „organizacja wiarygodna”). Tyle samo stwierdziło, że wybór był spontaniczny lub wręcz losowy („odruch chwili”; „a nie wiem, coś mnie ruszyło”; „był to jakiś dom dziecka wybrany z listy z PIT-u robionego przez internet”).

Takie są najczęstsze deklaracje respondentów. Trzeba jednak pamiętać, że motywacje te często łączą się ze sobą, zaś znaczenie ma też szereg nieuświadomianych wprost przez ludzi czynników, takich jak choćby siła medialnych przekazów (pomimo iż świadomie wskazuje ją jedynie 5% badanych). Jednak popularność dużych medialnych fundacji pokazuje, jak ogromne jest tu znaczenie właśnie mediów.

Na zlecenie Stowarzyszenia Klon/Jawor badanie zrealizowała firma Millward Brown SMG/KRC na losowej, reprezentatywnej próbie 1001 Polaków w wieku 15 i więcej lat. Badanie było prowadzone między 7 a 10 grudnia 2012 roku.

*Dane dotyczące liczby podatników oraz kwot przekazywanych organizacjom pożytku publicznego oparte są na informacji opublikowanej przez Ministerstwo Finansów:
http://www.archbip.mf.gov.pl/bip/_files_/podatki/statystyki/2011/informacja_1procent_za_2011.pdf.*

Źródło: Stowarzyszenia Klon/Jawor